

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการติดตามทางโทรศัพท์ต่อการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่าย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้ป่วยจิตเภทเฉพาะเพศชายที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่และได้รับการจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน 2544 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษาและสถานภาพสมรส หลังจากนั้นผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยการจับฉลากเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 15 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการติดตามทางโทรศัพท์จากผู้วิจัย ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลหลังจำหน่ายตามปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภทคือ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ได้แก่เนื้อหาในการติดตามทางโทรศัพท์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้นำไปหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์การดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่าย ซึ่งผู้วิจัยนำไปตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้กับผู้ป่วยจิตเภทที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาความเชื่อมั่น ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.72

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองตามระยะเวลาที่กำหนด และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/FW โดยข้อมูลส่วนบุคคลนำมาแจกแจงความถี่จำนวนร้อยละ ทดสอบการเปรียบเทียบอันดับที่ของค่าเฉลี่ยคะแนนการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่ายของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลองทันที และระยะติดตามผล โดยใช้สถิติทดสอบฟริคแมน และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยสถิติทดสอบ

วิลคอกซอน สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างอันดับที่ของค่าเฉลี่ยของผลต่างคะแนนการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่ายระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลองทันที และระยะติดตามผล โดยใช้สถิติทดสอบแมน - วิทนียู

ผลการวิจัย

1. คะแนนการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่ายของกลุ่มทดลองในระยะหลังทดลองทันทีและระยะติดตามผลมากกว่าในระยะก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. คะแนนการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่ายของกลุ่มควบคุมในระยะหลังทดลองทันทีและระยะติดตามผลน้อยกว่าในระยะก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. คะแนนการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่ายของกลุ่มทดลองในระยะหลังทดลองทันทีและระยะติดตามผลมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางแก่พยาบาลและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพที่บ้านพิจารณา นำการติดตามทางโทรศัพท์มาเป็นแนวทางส่งเสริมให้ผู้ป่วยจิตเภทมีการดูแลตนเองที่ถูกต้องและสามารถดูแลตนเองได้ตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข
2. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามทางโทรศัพท์แก่ผู้ป่วยจิตเวชอื่นและผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเวช

การนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ควรจัดให้มีกิจกรรมการพยาบาลในการติดตามการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภททางโทรศัพท์เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้ป่วยจิตเภทสามารถดูแลตนเองได้ถูกต้อง

ด้านการศึกษา ในการจัดหลักสูตรการศึกษาพยาบาลควรจัดให้มีการเรียนการสอน เรื่อง การติดตามทางโทรศัพท์ ซึ่งเป็นเทคนิคที่สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยที่อยู่ในชุมชน ทำให้นักศึกษาพยาบาลได้เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการติดตามทางโทรศัพท์ ซึ่งเป็นหน้าที่และบทบาทอิสระของพยาบาลในการส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีการดูแลตนเองที่ถูกต้องหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล

ด้านการบริหาร ผู้บริหารควรมีแผนและนโยบายที่จะสนับสนุนให้มีการติดตามทางโทรศัพท์ในผู้ป่วยจิตเภทที่มีปัญหาในเรื่องการดูแลตนเองที่ไม่ถูกต้อง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรักษาและส่งเสริมให้ผู้ป่วยตระหนักถึงการดูแลตนเองเพิ่มมากขึ้น และควรมีการฝึกอบรม จัดสรรบุคลากรและทรัพยากรต่าง ๆ ให้เหมาะสมในการติดตามการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่ายทางโทรศัพท์

ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ซึ่งจำกัดเฉพาะผู้ป่วยที่มีโทรศัพท์และระยะเวลาการเจ็บป่วยไม่เกิน 5 ปีและกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไปคือ

1. ควรมีการศึกษาติดตามในระยะเวลาที่มากกว่า 2 เดือน เช่น 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี เพื่อประเมินความคงอยู่ของพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับวิธีการอื่น เพื่อศึกษาความคุ้มค่า และประสิทธิภาพ
3. ควรมีการศึกษาการติดตามทางโทรศัพท์ร่วมกับวิธีอื่น เช่น การเยี่ยมบ้าน